

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ В ОБЩИНА КАВАРНА ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

По своята същност и историческа даденост читалището носи в себе си първичния образ на гражданското общество у нас. То се създава и съществува на принципа на взаимния интерес и сдружаване на хора с еднакви интереси и мислене. Историческата мисия на читалището, като жив общностен център, е да откликва на нуждите на обществото и да участва в приобщаването му към ценностите на съвременното развитие. Българското народно читалище е доказало мястото си на притегателен духовен център, ползващ се с доверие и имащ дълбоки корени в местната култура и традиции. Процесът на реформа, започнал в началото на 90 - те години, изправи читалищата пред необходимостта да се адаптират към новите социално-икономически условия и бързо изменящи се ценности и потребности на българското общество - процес, който продължава и сега. Изготвянето на годишната програма за развитие на читалищната дейност в Община Каварна за 2019г. цели обединяване на усилията на всички страни, имащи отношение към по-нататъшното институционално укрепване и утвърждаване на читалищата. Основните стратегически цели, които стоят днес пред читалищата, са насочени към:

- Укрепване и модернизирание.
- Определят насоките за развитие.
- Читалищата - самоуправляващи се културно просветни сдружения, изпълняващи и държавни културно-просветни задачи.
- Съхраняване на националните традиции и идентичност, местните особености, и локалните характеристики на района .
- Приобщаване към ценностите и постиженията на науката, изкуствата и културата.
- Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание
- Работа по проекти - предпоставка и гаранция за модернизирание на читалищата
- Осигуряване широк достъп до информация на местната общност
- Притегателни центрове на местните общности с информационни, социални и граждански функции, участие при решаването на най-актуалните за местната общност проблеми
- Разширяване на социалния обхват на читалищната дейност, в това число и с малцинствените групи, хора с физически увреждания, млади хора със специални нужди и др.
- Повишаване квалификацията и уменията на кадрите в читалищата
- Активизиране диалога с местната власт по места, с други културни и

образователни институти, с неправителствени организации за реализиране на съвместни програми и проекти за постигане на общите им цели.

За постигане на тези цели читалищата в община Каварна планират и извършват разнообразна дейност като:

- уреждане и поддържане на библиотеки и създаване на информационни услуги.
- развиване и подпомагане на любителското художествено творчество.
- организиране на школи, курсове, клубове, празненства, концерти, ритуали, чествания и други дейности, насочени към всички възрастови групи.
- събиране и разпространяване на знания за родния край
- подпомагане на местните инициативи чрез прилагане на различни модели
- местен туризъм, местни занаяти и поминък, обучение и др.
- създаване и съхраняване на етнографски и музейни сбирки
- извършване на допълнителни дейности подпомагащи изпълнението на основните функции на читалищата .

Действащата нормативна уредба, регламентираща дейността на читалищата, им предоставя възможност за включване на нови функции към периметъра на тяхната основна дейност - реализация на услуги в социалната сфера и изграждането на информационни мрежи за осигуряване широк достъп за информация на всички. И през тази година определящ момент в политиката към читалищата ще бъде позицията, че дори и в най-малките селища от общината читалището има свое място и то трябва да бъде съхранено, макар и с ограничените си възможности за дейност.

В Община Каварна има регистрирани 10 читалища Общината ще продължи да подкрепя читалищата при реализиране на основните им дейности и развитието на съвременни форми на работа, съобразени със заложените културни параметри и постигащи съвременна визия на читалищната дейност. Наложително е да продължи диалогът за постигане на добри взаимоотношения между читалищата, културните и образователни институти, местните власти, неправителствените организации и бизнеса по места за реализиране на съвместни и общи програми и проекти. Новите взаимоотношения между читалищата и останалите партньори създават условия за тяхната по-голяма самостоятелност и автономност, способстват за превръщането им във фактор на обществения диалог.

**ЧИТАЛИЩНАТА БИБЛИОТЕКА - СЪВРЕМЕНЕН ОБЩЕСТВЕН
ИНФОРМАЦИОНЕН ЦЕНТЪР, ПОЛЕЗЕН ПАРТНЬОР И
ЕФЕКТИВЕН УЧАСТНИК В ПРОЦЕСИТЕ НА**

ИНФОРМАЦИОННОТО ОСИГУРЯВАНЕ НА ГРАЖДАНИТЕ ОТ ОБЩИНАТА

Мисията на читалищната библиотека е да бъде посредник между информацията и потребителите в един бързо променящ се свят и да работи за превръщането ѝ в развит културно - информационен център, отговарящ на съвременните потребности на гражданите от широка информация, осигуряващ равен достъп на всички.

Основните задачи и усилията ще бъдат насочени към:

- утвърждаването и превръщането ѝ в притегателен център за хора от всички възрасти.
- осигуряване на медийни партньорства
- Обновяване и обогатяване на библиотечните фондове с нови книги чрез разработване на съответните проекти от читалищните настоятелства и участия в обявените сесии и програми от Министерството на културата.
- Обогатяване на книжния фонд . - организиране и опазване на библиотечните фондове съгласно действащата нормативна уредба
- Задълбочена работа за популяризиране на книгата и четенето, разработване на програма и разширяване на инициативата „ Голямото четене” сред всички библиотеки от общината.
- Поетапно въвеждане на автоматизацията на библиотечните процеси в читалищните библиотеки
- Обновяване на материално - техническата база / съобразно съществуващите възможности/.
- Обособяване на дигитален център и развитие на обществено-информационни онлайн услуги за образованието и културата /Библиотека Читалище Съгласие/
- даване преимущество на стойностни инициативи, които да допринасят за издигане престижа на библиотеката като местен културно- информационен институт

В своята мащабна културната политика и мисия библиотеките по места ще имат една основна цел - чрез всички възможни съвременни форми да разкриват богатството на книгата и информацията и да поддържат импулса за разпространение на културни ценности.

Към момента в Община Каварна има 8 читалищни библиотеки, от които 1 в града и 7 в селата. Библиотеките поетапно въвеждат новите информационни технологии в своята дейност и това ще продължи и през настоящата година.

ОСЪВРЕМЕНЯВАНЕ НА ЧИТАЛИЩНИТЕ ДЕЙНОСТИ И УСЛУГИ ЧРЕЗ ОБУЧЕНИЕ НА ХОРАТА ОТ ВСИЧКИ ВЪЗРАСТИ С ЦЕЛ РАЗВИТИЕ НА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО. ЧИТАЛИЩЕТО -

МЯСТО ЗА УЧЕНЕ ПРЕЗ ЦЕЛИЯ ЖИВОТ

Една от най-важната и съществена част от дейността на читалищата е грижата за развитие на любителското художествено творчество. В тази връзка ролята на читалището при създаването, укрепването и възпроизвеждането на традициите и културата по места, е незаменима. Активно е участието на художествените колективи на читалищата в местните празници и фестивали, което е още едно доказателство, че читалищата винаги са имали водещо място в съхранението и опазването на българските културни традиции.

Основните цели и приоритети в тази насока са:

- опазване на фолклора и традиционното народно богатство и създаване на условия и възможности за тяхното развитие и популяризиране чрез всички възможни форми

- целенасочена работа по възстановяване на празнично-обредния календар и местните традиции, обичаи, ритуали, поминък и др.

- стремеж към разширяване обхвата на създадените тематични празници в общината – Рибен и миден фест, Празник на пъпеша с. Българево, Празник на писаните яйца с. Видно изложби на носии и плетива с. Челопечене, с. Българево и др., реализирани от кметствата по места с активното участие на читалището.

- издирване и създаване на етнографски сборки и изложби по места, с цел съхраняване запазените образци и популяризиране историята на родния край; разширяване обхвата и краеведческата дейност на вече изградените такива - с.Вранино, с.Видно, с.Челопечене, с.Септемврийци, с.Камен бряг, с.Селце и с.Могилище, с.Българево- поддържане на утвърдените форми в любителското-художествено творчество и създаване на нови; ангажирано участие в общинските конкурси, празници и др. прояви.

Разширяване и запазване обхвата на съществуващите формации, групи, клубове по интереси и др., които по същество са много важен елемент в сферата на допълващото образование и в тях участват много хора

- специално внимание и подкрепа на младите дарования; осъществяване на местни творчески проекти и инициативи със заинтересованите институции относно културното възпитание на децата, учащите се и младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, танц, краезнание, литература и др./НЧ Съгласие - действащите школи към читалище „Съгласие”, имат наличен потенциал и заявяват готовност и възможности да разширят формите и начините за обучение и възпитание на подрастващото поколение, в съответствие с новите обществени реалности

Усилията ще бъдат насочени към търсене на нови форми, за откриване, отглеждане и изява на творческите заложби у децата и възрастните чрез участието им в читалищните колективи за народни танци, изворен

фолклор, литературни клубове, детски вокални групи, , състави за стари градски песни и др. Участниците в любителските формации задоволяват определени свои потребности, но те са важна част при формирането на културното пространство в общината.

Община Каварна винаги е проявявала внимание и отношение към дейността на читалищата и през 2019 година ще продължи да подпомага добрите инициативи на читалищните формации за участието им в различни местни, национални и международни прояви. В Културния календар за 2019 година са включени инициативи и форуми, чиито организатори и участници са самите читалища, както и прояви, в които те се явяват партньори на Общината или на други културни институти.

Най - значими от тях са:

„Трифон Зарезан - празник на виното”

Фестивал на любителското театрално изкуство с международно участие Каварна- 2019

Младежки фолклорен събор „С България в сърцето”

Великденски празници

Летни празници Каварна -2019

Фестивал за старинна музика ,песен и танц“Страваганца“

Джулай морнинг-Камен бряг

Фестивал на на певческото изкуство –„Нептун и приятели” концерти ,утра и др.

Дни на „Славянската култура“

БГ Поп и рок-отворена сцена

Рибен и миден фест-2019

МОДЕРНИЗИРАНЕ И УКРЕПВАНЕ НА ЧИТАЛИЩАТА КАТО САМОУПРАВЛЯВАЩИ СЕ ОРГАНИЗАЦИИ И ПРЕВЪЩАНЕТО ИМ В ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩНОСТТА ПО МЕСТА

В тази връзка читалищата е необходимо да насочат вниманието и усилията си към:

- разширяване на социалния обхват на целевите групи, с които работят, съобразно конкретните дадености и особености по места

- задоволяване на реални обществени потребности чрез активното

включване на читалищните настоятелства пряко в читалищната дейност

обединяване на усилията за подобряване на материалната база, ползвана от читалищата.

Читалищата в Община Каварна извършват своята дейност в

предоставената им до момента от Общинския съвет база за безвъзмездно

ползване и стопанисване. Според възможностите на утвърдения Бюджет

за 2019г., Община Каварна ще осигури средства за извършване на

неотложни ремонтни дейности на нуждаещите се читалища. От своя

страна читалищата и през настоящата година е необходимо да кандидатстват с проекти за допълваща субсидия за ремонти пред Министерството на културата, с което ще решат частично проблемите с материалната си база.

Решаването на проблемите по поддръжката на остарялата материално - техническа база и недостига на финансови средства, изисква активно партньорство от страна на читалищата с местните власти, Министерството на културата и Министерството на труда и социалната политика, което да даде възможност да бъдат ремонтирани и модернизирани по-голям брой читалищни сгради. Читалищата като неправителствени организации имат възможност за кандидатстване пред повече институции и донорски организации, а за целта имат необходимия потенциал и ресурси.

- повишаване на квалификацията и уменията на кадрите в читалищата

Една от най-важните и основни задачи пред читалищата е осигуряване и привличане на млади и квалифицирани кадри - гаранция за превръщането на читалищата в съвременни информационни и културни средища.

Субективният фактор ще бъде определящ сега и в бъдеще за развитието на тази културна институция и читалищните настоятелства са длъжни да отделят особено внимание при подбора и назначаването на работещите в тези културно-просветни институти. Особено внимание трябва да бъде отделено на изискванията на Закона за обществените библиотеки и необходимостта от придобиване на задължителен ценз в тази област, която е основна и определяща в дейността на читалищата.

Тази програма поставя основните моменти за развитието на читалищата. Тя се допълва от плановете за развитие на всяко едно читалище от общината в които са залегнали конкретни срокове и дати.